

Blijvende aandacht voor CO₂-reductie

We willen het meest competitieve bouwbedrijf zijn en behoren tot de top 3 bouwbedrijven in Nederland. Dat doen we door nationaal en internationaal succesvol projecten te verwerven en uit te voeren. Integrale projecten op de werkgebieden huisvesting en mobiliteit en projecten waar we het verschil maken voor de opdrachtgever door onze specialistische kennis en kunde. We industrialiseren het bouwproces verder, door innovatieve modulaire concepten in te zetten en onze aanpak te standaardiseren. Zo komen we tot grensverleggende oplossingen. Onderdeel hiervan is het doel ons CO₂-bewust certificaat niveau 5 te behouden.

Onze doelstelling is om in 2020 minimaal 30 procent CO₂-reductie te realiseren ten opzichte van referentiejaar 2008, gerelateerd aan de omzet van onze Nederlandse activiteiten.

CO ₂ voetafdruk								
	2008	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CO ₂ (kiloton) (inclusief groene stroom)	73	44	33					
Omzet (nederland) (m euro)	1.349	949	770					
CO ₂ uitstoot (t) per omzet (m euro)	54	47	43	41,0	40,5	40,0	38,9	37,8
Percentage versus basisjaar (2008)	100%	86%	79%					
Reductiedoelstelling einde jaar		18%	20%	22%	24%	26%	28%	30%
Behaalde reductie	0%	14%	21%					

Wij hebben onze CO₂-doelstellingen tot op heden gehaald. Dit komt door de initiatieven die er op projecten en bij de bedrijven doorgevoerd zijn. Voorbeelden en maatregelen van de projecten en bedrijven komen later in dit bericht naar voren. Dit komt ook doordat wij centraal op Ballast Nedam N.V. niveau groene stroom certificaten kopen. Deze laatste actie hebben wij op dit moment nog nodig om onze CO₂-reductie gerelateerd aan de omzet te halen.

PROJECTEN GEGUND MET DUURZAAMHEIDSEISEN

De prioriteiten en kansen voor verbetering van de energieprestatie voor Ballast Nedam liggen in het verwerven van projecten. Projecten die CO₂ bewust gegund worden en projecten waarvoor BREEAM of LEED certificering gevraagd wordt. Vanuit deze projecten kunnen wij concreet aan de slag. Bij de onderstaande twee projecten vertellen we wat we gedaan hebben en doen.

Damwanden in het Amsterdam-Rijnkanaal De combinatie Ballast Nedam & De Klerk renoveerde ongeveer 23 kilometer aan damwanden in het Amsterdam-Rijnkanaal in opdracht van Rijkswaterstaat. Voor project hebben wij invulling gegeven aan een CO₂-reductie op ambitieniveau 5. Het project is inmiddels opgeleverd.

Aan het begin van het project gingen wij uit van een CO₂-emissie van 92 ton CO₂/miljoen omzet. De emissie is 45 ton CO₂/miljoen omzet geworden. Hiermee hebben wij een reductie gerealiseerd van meer dan 50 procent. In absolute zin, 1.957 ton CO₂ ten opzichte van verwacht 2.384 ton CO₂, hebben wij 18 procent gereduceerd. Dit is een hele mooie prestatie. Wij konden dit bereiken door onder andere:

- hergebruik van bestaande damwanden inclusief het aanvoeren van damwanden per schip,
- in het werk de gebaggerde grond hergebruiken en
- aanvoer van materialen (stortsteen en toutvenant) per schip.

N31 Traverse Harlingen Het project N31 Traverse Harlingen omvat de verbreding van de N31 naar twee keer twee rijstroken over een lengte van circa 3 kilometer, de aanleg van een aquaduct in het Van Harinxmakanaal en de aanleg van vijf viaducten voor de kruising met de spoorlijn en het onderliggende wegennet.

Ballast Nedam heeft bij dit project een integrale aanpak gehanteerd, waarin de betrokken disciplines in de keten nauw hebben samengewerkt om het gebruik van materialen, materieel en daarmee de uitstoot van CO₂ zo veel mogelijk te beperken. Hieronder enkele resultaten van de integrale aanpak op de N31.

- Mobiele betoncentrale waardoor onder andere wij de transportafstand minimaliseren.
- Grondtransport met aluminium trailers waardoor wij het aantal transporten verminderen.
- Kansendossier waardoor wij gedurende het project continu mogelijkheden aan het bekijken zijn om duurzamer te werken.

Daarnaast kennen wij de successen van:

- **De renovatie van het hoofdkantoor van a.s.r.** dat bekroond is met het oplevercertificaat BREEAM Excellent en een energielabel A++. Doordat wij creatief hebben meegedacht is het gelukt om de BREEAM certificering van 'Very Good' naar 'Excellent' te tillen.
- Het door LAUDY Bouw & Ontwikkeling gebouwde cradle to cradle **stadskantoor Venlo** dat in gebruik is genomen. Het kantoor behoort op dit vlak tot de meest toonaangevende projecten ter wereld.
- Het **Justitueel Complex Zaanstad**, waar wij het voltooiingscertificaat hebben bereikt. Het JC Zaanstad is een energieneutraal, multifunctioneel gebouw met energielabel A++++.

PRODUCTIEBEDRIJVEN

Ballast Nedam bezit diverse productiebedrijven, de divisie Specialties and Supply. Voor deze divisie kijken wij voornamelijk naar productielocaties. De energiebesparingsmogelijkheden zijn voor deze locaties vaak voor de hand liggend. Niettemin vragen deze mogelijkheden grote investeringen en zijn deze beperkt tot wat strikt noodzakelijk is. De mogelijkheden nemen wij mee op het moment dat vervanging noodzakelijk is. Hieronder enkele maatregelen die wij in 2016 uitvoeren.

- LED verlichting op de productielocaties van BN Materieel en Haitsma;
- E-oven met IR temperatuur display, onder andere weergave CO₂-uitstoot bij Rademakers;
- Verplaatsing voorraadhal en lakstraat naar binnen, reductie in gasverbruik bij TBS

CO₂ IN DE KETEN VAN BALLAST NEDAM

Naast het inzicht hebben in onze eigen CO₂ voetafdruk, is het belangrijk om inzicht te hebben in de CO₂-voetdruk in de keten. Wij werken veel samen met onderaannemers en leveranciers. Hoe kunnen wij samen onze CO₂-voetafdruk verkleinen?

Onze doelstelling voor CO₂-reductie in de keten (scope 3) is 2% CO₂-reductie per jaar ten opzichte van referentie jaar 2015, met in 2020 een reductie van 10%.

Hiervoor zijn de volgende acties vastgesteld:

- Voor de Kromhout Kazerne in Utrecht het BREEAM-in Use certificaat te halen;
- Projecten aannemen waarbij duurzaamheidseisen uitgevraagd zijn;
- Materiaalarm en duurzaam ontwerpen, waaronder duurzame verhardingsconstructies en duurzame materiaalkeuzes;
- Bewustwording vergroten door naleving van de algemene inkoop- en leveringsvoorwaarden van Ballast Nedam.

Een voorbeeld van hoe we samen met onderaannemers en leveranciers omgaan met CO₂-reductie is dat we actief zijn in de brancheorganisatie VBW asfalt. De VBW asfalt is actief om te komen tot uniformiteit in het berekenen van een Levens Cyclus Analyse (LCA) van asfalt en het verder promoten en ontwikkelen van duurzaam asfalt.

CO₂-VOETAFDruk 2016

Ballast Nedam verbruikt met name energie voor woon-werkverkeer, transport, inzet bouwmaterieel, productie in de fabrieken en op de bouwplaatsen.

De onderstaande CO₂-voetafdruk (t/m week 20, periode 5, 2016) bestaat uit de uitstoot van:

- Scope 1 = 9.566 ton (aardgas, diesel, benzine, cokes, CNG en overige fossiele brandstoffen)
- Scope 2 = 2.613 ton (elektriciteit en stadswarmte) waarvan Ballast Nedam de rekening heeft betaald.
- Scope 3 (= 306 ton) emissies zijn afkomstig van woon werk vergoedingen afkomstig uit het arbeidscontract met de medewerker.

Scope 1 en 2	2014	2015	2016
Kantoren	1354	1262	1339
Bouwlocaties	5737	3352	2699
Productielocaties	6857	4349	4320
Mobiliteit	5172	3059	4000
Totaal	19120	12022	12357

De voetafdruk voor 2016 is vooralsnog vergelijkbaar aan die van 2015. Voor het vervolg van 2016 verwachten wij nog een daling te zien. Deze daling zal onder ander zijn voor de categorie kantoren. Er is gekeken naar de leegstand en als voorbeeld zijn wij van twee torens in Nieuwegein, ons hoofdkantoor, teruggegaan naar één toren.

Ballast Nedam is een kennisintensieve projectenorganisatie. Vanuit de projecten zullen wij onze energieprestatie verbeteren.